

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Ústav sociálních studií

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Děti z rekonstruovaných rodin a jejich problémy s nevlastními sourozenci

Jméno autorky: Adéla Chudobová

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

V předložené bakalářské práci řeší autorka problém vztahů v rekonstruované rodině. S ohledem na vysoké procento rozvodovosti a fungování rodin nesezdaných párů, je zvolené téma vysoce aktuální. Z teoretického a metodologického hlediska je téma nosné, nepřilíš frekventované v závěrečných pracích, i když pro sociální pedagogiku jedno z klíčových.

Autorka závěrečnou práci pojala jako teoreticko-empirickou, přičemž empirické šetření má kvalitativní charakter. Práce je strukturována do úvodu, čtyř kapitol, závěru, doplněna seznamem užití odborné literatury a přílohami.

V úvodu autorka seznamuje čtenáře s cílem bakalářské práce. První část stanoveného cíle je pojata přijatelně, druhá část je zavádějící. Cílem vědecké práce nikdy nemůže být popis pojmů. Pojmy slouží k popisu sledované reality. Stanovením cíle bohužel metodologické vymezení práce končí. Schází zdůvodnění volby tématu, stanovení vědecko-výzkumného problému, ústřední hypotézy, metod zpracování práce. Vše ostatní, co úvod poskytuje by mělo být součástí analýzy problematiky v teoretické části práce.

První tři kapitoly jsou věnovány teoretickému rozboru sledované problematiky. Autorka se dopouští zásadní chyby, když rodinu vytrhává z celospolečenského kontextu. Velký počet rekonstruovaných rodin je důsledkem určitých zásadních sociálně ekonomických proměn společnosti. Na druhé straně je třeba vyzdvihnout snahu autorky formulovat kapitoly problémově. Teoretická část práce je opřena o standardní počet analyzované odborné literatury a pozitivně lze hodnotit, že učebnice jsou zastoupeny minimálně. Analýza odborné literatury však autorku často přivádí ke klasickému vidění problémů v rodině. Např. na str. 16-18 popisuje tradiční tři výchovné styly v rodině, ačkoliv se dnes běžně uvádí i další styly, jako důsledek nadměrné dynamiky společnosti a větší vytiženosti rodičů výkonem profese.

Čtvrtá kapitola představuje projekt a výsledky empirického šetření. Oponent postrádá teoretická východiska empirického šetření, tj. sukus teoretické analýzy sledované problematiky. Pouze na základě toho a s ohledem na metodologické vymezení práce lze

objektivněji stanovit cíle a úkoly empirického šetření. Popsaný cíl empirického šetření je problematický, protože není uvedeno, jaký vztah mezi nevlastními sourozenci má rodič podporovat. Obdobně nešťastně je formulována hlavní výzkumná otázka. Něco jiného je pohled a něco jiného je realita. Autorka se dále dopouští dalších metodologických nepřesností, když kvalitativně orientovaný výzkum nazývá metodou (s.34). Dále prezentuje 5 kategorií, které shrnují výsledky empirického šetření, ale neuvádí kódy na základě, kterých se ke kategoriím dopracovala. Závěr kapitoly tvoří shrnutí výsledků empirického šetření, které v zásadě nepřináší nějaké nové pohledy na řešenou problematiku. Bylo by naivní se domnívat, že respondenti budou vypovídat jinak, než co předpokládají, že se očekává.

V celkovém závěru práce pak schází vyjádření k naplnění cíle práce.

Po stránce formální a jazykové je práce zpracována na standardní úrovni, včetně práce s bibliografickou normou. Chybně je pojata anotace. Schází tam výsledky empirického šetření.

I přes uvedené připomínky předložená závěrečná práce splňuje stanovená kritéria pro hodnocení závěrečných prací, a proto doporučuji práci k přijetí jako bakalářskou.

Hodnocení: D

V Praze dne 30.4.2021

Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.